

We Are Ghent University

Stijn Baert

Mevrouw de Rector,

Geachte leden van de Raad van Bestuur,

Beste collega's,

Dames en heren –

Vandaag houden we Ghent University Postdoc Community boven het doopvont. Vandaag eten we met onze geleding samen een stuk taart op de verjaardag van onze geliefde alma mater. Daarmee erkennen we met zijn allen dat verbondenheid, enerzijds met elkaar als Universiteit Gent-postdocs en anderzijds met de universiteit, iets is waar we in willen investeren. Ik vind dat, werkelijk, fantastisch.

Toen ik, ondertussen meer dan 12 jaar geleden, startte als student aan de Universiteit Gent, was, in mijn perceptie althans, van fierheid op, laat staan verbondenheid met, de universiteit weinig te merken. De universiteit was toen nog veel meer een grijze staatsuniversiteit zonder smoel, een kleinere speler in het Vlaamse onderwijslandschap ook, of, zoals pro-rector Van Cauwenberge het ooit omschreef, een instelling met vele kennissen maar weinig vrienden. Tegelijk ervoer ik, toen ik in 2004 als student in de Raad van Bestuur van de universiteit kwam, een zeker calimerogevoel: *die van Leuven*, die werden in de perceptie altijd voorgetrokken en beter bevonden, in de pers, door het beleid en door de man in de straat. Mijn stelling, ik heb ze ooit nog verdedigd in mijn speech als studentenvertegenwoordiger op de plechtige opening van het academiejaar in de aula, is altijd geweest dat we eerst zelf fier moesten zijn op de Universiteit Gent vooraleer we konden verwachten dat anderen, de pers, het beleid en de man in de straat, dat zouden doen.

Ondertussen is de Universiteit Gent onherkenbaar. We pakken fier uit met onze jaarlijkse notering als enige universiteit in de top 100 van de Academic Ranking of World Universities. Met Durf Denken hebben we echt

een smoel gekregen. En onze aula's worden nu massaal bevolkt door studenten met Universiteit Gent-kaptruien. En niet alleen in onze aula's kom je die fiere UGent'ers tegen. Toen ik twee jaar geleden voor drie maanden als visiting researcher in Amsterdam zat, kwam ik zelfs daar vier studenten in Universiteit Gent-kaptrui tegen. Op dat moment was voor mij de stap voorwaarts inzake UGent-identiteit zonneklaar.

Dames en heren,

Beste collega's –

Ik denk dat we ondertussen klaar zijn om nog een stap verder te zetten. De stap van fier zijn op de Universiteit Gent naar de overtuiging dat we allemaal samen de universiteit *zijn*. Van verbondenheid naar verantwoordelijkheid. Van “We love Ghent University” naar “We are Ghent University”.

Te vaak nog hoor ik collega's zaken zeggen als “zij, de universiteit, ze hebben dat weer nogal eens beslist” of “zij, de universiteit, wat hebben ze hier nu weer op het menu van het studentenrestaurant gezet” of “het wordt tijd dat zij, de universiteit, daar eens iets aan doet”. Alsof de instelling een monolithisch blok is, waar het individu niks te zeggen heeft. Niks is nochtans minder waar. De Universiteit Gent heeft een uitgesproken bottom-up-structuur en kent een traditie van medebestuur. Professoren, onderzoekers, ondersteunend personeel en studenten worden vertegenwoordigd in alle bestuurs- en adviesorganen van onze instelling en dit op basis van democratische verkiezingen. Als “de” universiteit iets beslist, dan doen we dat eigenlijk allemaal samen. Bovendien laten de structuren van de instelling niet alleen toe ideeën bottom-up te laten doorstromen via vertegenwoordigers, maar zijn er ook incentives om zelf het heft in handen te nemen. Initiatieven als UGent1010, UGent Alumni After Work, Durf Doen, Durf Ondernemen en Student Kick-Off zijn niet top-down opgelegd, maar opgestart door enthousiaste UGent'ers. De structuren van onze instelling laten toe engagement op te nemen.

Deze speech is dan ook een oproep. Weg van de zij-reflex, naar de wij-reflex. Weg van het samen discussiëren over problemen, naar samen initiatief nemen voor oplossingen. Besef dat als de Universiteit Gent groeit en

bloeit, dit afstraalt op elk individu dat deel uitmaakt van de universiteit. Ik roep u dan ook op om uw ideeën, uw waardevolle oplossingen niet voor uzelf te houden. Stuur deze ideeën en oplossingen door naar uw vertegenwoordigers in advies- en bestuursorganen, naar uw vakgroepvoorzitter, uw decaan of desnoods naar de Rector. Dat laatste als het écht om briljant idee gaat, natuurlijk.

Beste collega's –

Aan de andere kant, om over te gaan van “zij, de universiteit” naar “wij, de universiteit”, moet iedereen er natuurlijk ook écht bijhoren. En wat dat betreft zitten velen van ons in een moeilijke positie. Van postdocs wordt veel verwacht. Maar het perspectief voor de meesten van ons is niet navenant. Het aantal vaste leerstoelen is schaars. Velen onder ons hebben de ambitie een verdere academische carrière uit te bouwen en vergalopperen zich in de rat race. Velen onder ons brengen zware offers voor die ene publicatie meer, die ene onderzoeksrealisatie om zich toch maar te onderscheiden van een onbekende concurrent die ooit het pad richting de positie van professor kan kruisen. Terwijl de buitenwereld ons vaak percipieert als veredelde ambtenaren, werken we eigenlijk als kleine zelfstandigen. Telkens weer die incentive om een telefoontje of een mailtje meer te plegen. 's Avonds laat tijdens de week en gedurende het weekend.

Onze geleding verdient meer perspectief en waardering. Ik besef dat het gebrek hieraan voor velen onder jullie een werkelijk “We Are Ghent University”-gevoel in de weg staat.

Mevrouw de Rector,

Geachte bestuurders –

U kent in deze context mijn drievoudig pleidooi voor meer perspectief en waardering voor onze geleding.

Ten eerste ben ik ervan overtuigd dat de Universiteit Gent de extra middelen die zij ontvangt van de overheid voor de aanwerving van extra professoren, middelen die momenteel onder provisie genomen zijn in de

begroting, ten volle moet inzetten om nieuwe professorenposities open te verklaren. Zoals ook vermeld in de open brief vanuit onze geleding, denken we dat dit noodzakelijk is om de scheefgegroeide ratio's tussen professoren enerzijds en studenten en doctorandi anderzijds, recht te trekken. Bovendien zou niet investeren in extra professoren leiden tot een matteüuseffect ten opzichte van de andere hogeronderwijsinstellingen.

Een tweede pleidooi gaat uit naar het koesteren van de eigen jonge onderzoekers, van het eigen talent aan deze instelling. Tegenwoordig hebben we de mond vol van internationale mobiliteit, van het binnen halen van grote namen uit het buitenland ook, terwijl UGent-commitment van geen waarde lijkt. Ik vind dat we niet in de richting van het voetbal mogen gaan, waar de eigen jeugd zich altijd veel meer moet bewijzen dan een nieuwe dure transfer.

Een derde pleidooi gaat uit naar een evenwichtige waardering van onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Velen van ons hebben belangrijke taken inzake onderwijs en dienstverlening. Op hetzelfde moment voelen we een incentive om, met het oog op een verdere academische carrière, deze taken zo minimalistisch mogelijk in te vullen om ons te kunnen wijden aan ons onderzoeksdossier. Dit komt de kwaliteit van het onderwijs en de dienstverlening van onze universiteit niet ten goede. Er is dan ook nood aan een groter gewicht voor onderwijs en dienstverlening in de aanstelling en bevordering van academici.

Mevrouw de Rector –

Voor elk van de drie pleidooien die ik vermeld hebt, bent u de afgelopen maanden een geïnteresseerde gesprekspartner geweest. U heeft ambitie om onze geleding tegemoet te komen inzake het creëren van extra professorenplaatsen, inzake het koesteren van de eigen jonge mensen en inzake een evenwichtige waardering van onderwijs, onderzoek en dienstverlening. De beleidsvoorbereiding is volop aan de gang. Ik wil u uitdrukkelijk danken voor uw ambitie in deze, een ambitie om met de Universiteit Gent vooruit te gaan.

Dames en heren,

Beste collega's –

Ik wil op het einde van deze rede terugkeren naar mijn basisoproep. Ik roep u op om zoveel als mogelijk denken in termen van “wij, de universiteit”, niet “zij, de universiteit”.

In het vooruitzicht van Dies Natalis toekomende vrijdag, wens ik *ons* dan ook een gelukkige verjaardag. Want ... We are Ghent University.

Ik dank u.